

Notat om oppdaterte tal i Kvalitetsmelding vidaregåande opplæring 2016/17

Det har vore naudsynt å justere enkelte figurar og tabellar i *Kvalitetsmelding vidaregåande opplæring 2016/17*. Data for årsresultat vert henta frå analyseverktøyet *Hjernen og Hjertet* og ved ein feil var det i datagrunnlaget for skuleåret 2016/17 inkludert ei gruppe lærlingar som ikkje skulle vore talt med.

I det opphavelege uttrekket er lærlingar som har full opplæring i bedrift talt med for skuleåret 2016/17. Denne gruppa er registrert på ein skule og eit utdanningsprogram, der han eller ho tar fellesfag, men har elles all opplæring i bedrift. Denne gruppa får ikkje fullført og bestått før dei har bestått fag- eller sveineprøve. Det betyr at når desse lærlingane er medrekna i utvalet, får det konsekvensar for prosentdel som fullførte og bestod alle fag skuleåret 2016/17. Det er ikkje vanleg å ta med denne gruppa, då dei ikkje kan målast på same måte som elevar i ordinære løp.

Denne feilen i datagrunnlaget fekk konsekvensar for fleire tabellar og figurar.

I dette notatet er følgjande figurar og tabellar endra:

- Figur 3 fullført og bestått alle fag
- Figur 4 samanheng mellom grunnskulepoeng og fullført og bestått, samt sluttarar
- Figur 5 samanheng mellom inntakspoeng og fullført og bestått
- Tabell 7 karakterpoengsum frå ungdomsskulen
- Figur 6 og tabell 14 kritiske sluttarar
- Vedlegg 1.

Under finn ein oppdatert versjon av side 15, 16 og 20, samt vedlegg 1 (side 59)

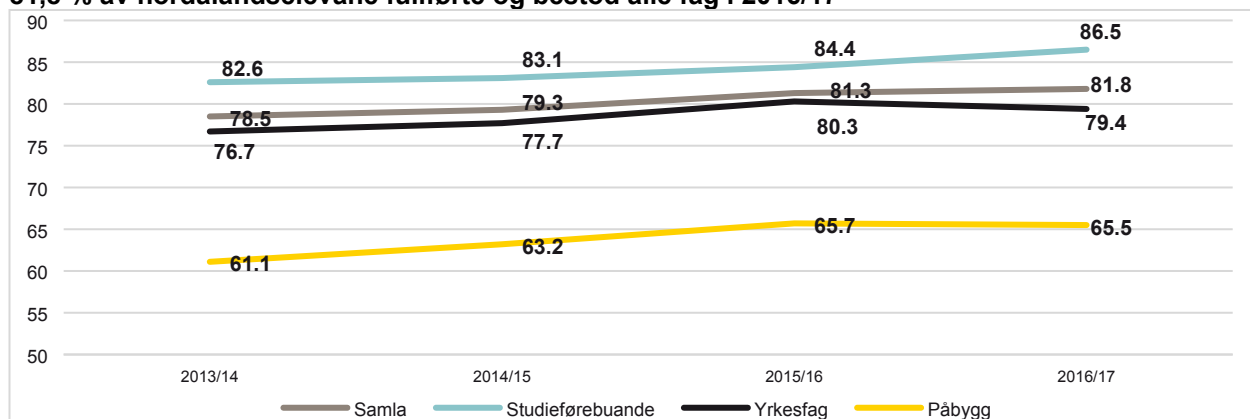
GJENNOMFØRING I VIDAREGÅANDE OPPLÆRING

(Side 2 og 3 i dette notatet erstatter side 15 og 16 i Kvalitetsmeldinga vidaregåande opplæring 2016/17)

Resultat for skuleåret 2016/17

Skuleåret 2016/17 fullførte og bestod 81,8 % av hordalandselevane alle fag. Dette er ein oppgang på 0,5 prosentpoeng frå skuleåret 2015/16¹. Til samanlikning fullførte og bestod 86,4 % av elevane i Akershus og 84,9 % i Rogaland alle fag i skuleåret 2016/17.

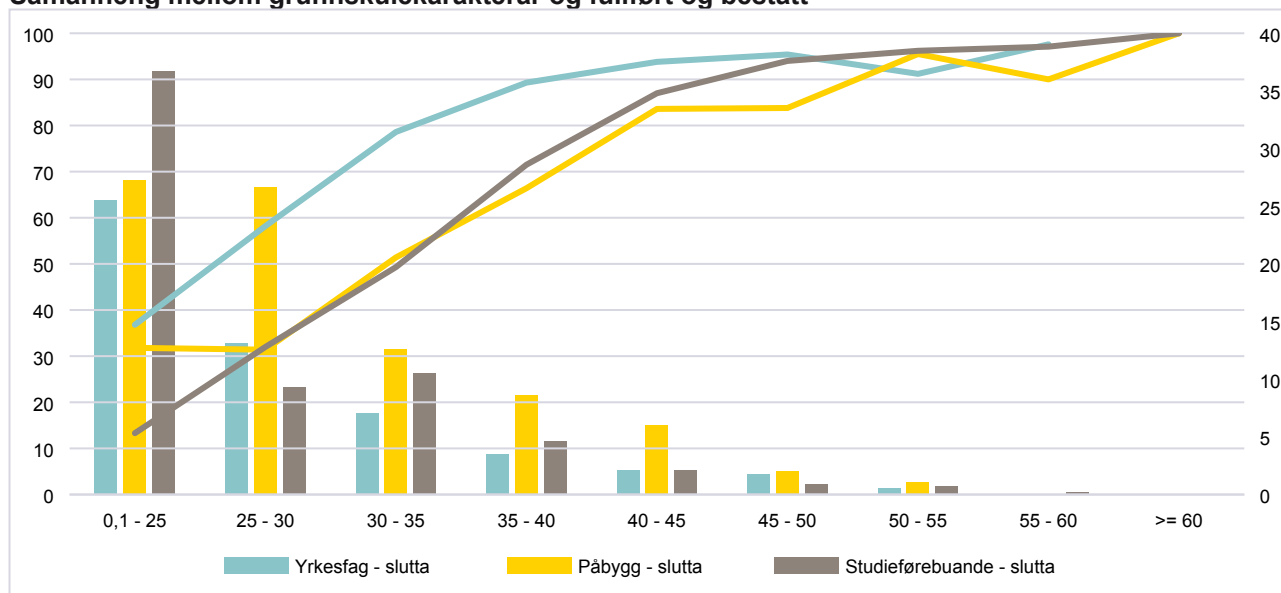
81,8 % av hordalandselevane fullførte og bestod alle fag i 2016/17

Figur 3: Fullført og bestått, alle trinn. Hjernem og Hjertet.

Tala i figuren viser kor stor del av alle elevane, på alle trinn, som fullførte og besto alle fag i dei ulike utdanningsretningane. Figuren over viser at det har vore ein jamn auke på studieførebuande utdanningsprogram dei siste åra. Det totale snittet for alle utdanningsretningane har også hatt ein auke år for år. Yrkesfag går ned 0,9 prosentpoeng frå 80,3 % i 2015/16 til 79,4 % i 2016/17. Påbygg har som i dei tidlegare åra, låg fullføringsprosent, og låg i 2016/17 på 65,5%. Som ein vil sjå av figur 5, side 16, er det stor variasjon på yrkesfag når det gjeld fullføringsgrad, der RM har ein fullføringsgrad på 57,8 %, medan EL har 91,6 %. Grafen under viser at grunnskulekarakter er den største forklaringsfaktoren for fullføring.

Samanheng mellom grunnskulekarakterar og fullført og bestått

Figur 4: Samanheng mellom grunnskulepoeng og fullført og bestått, samt sluttarar. Hjernem og Hjertet.

Grafen over viser tydeleg samanheng mellom grunnskulepoeng ein elev har med seg inn i vidaregåande skule (vassrett akse), og kva grad ein fullfører og består alle fag (linje). Stolpane viser kor stor prosentdel av elevane som slutta. Samla sett er det slik at for dei med 50 eller fleire poeng, fullfører over 95 % av alle

¹ Talet for 2015/16 avviker noko frå tal brukt i Tilstandsrapport 2015/16 pga. ny dubletthandtering.

elevane. 0,7 % av elevane sluttar. Motsett er det slik at av dei med under 25 grunnskulepoeng er det berre 35 % som fullfører, og heile 27 % som sluttar.

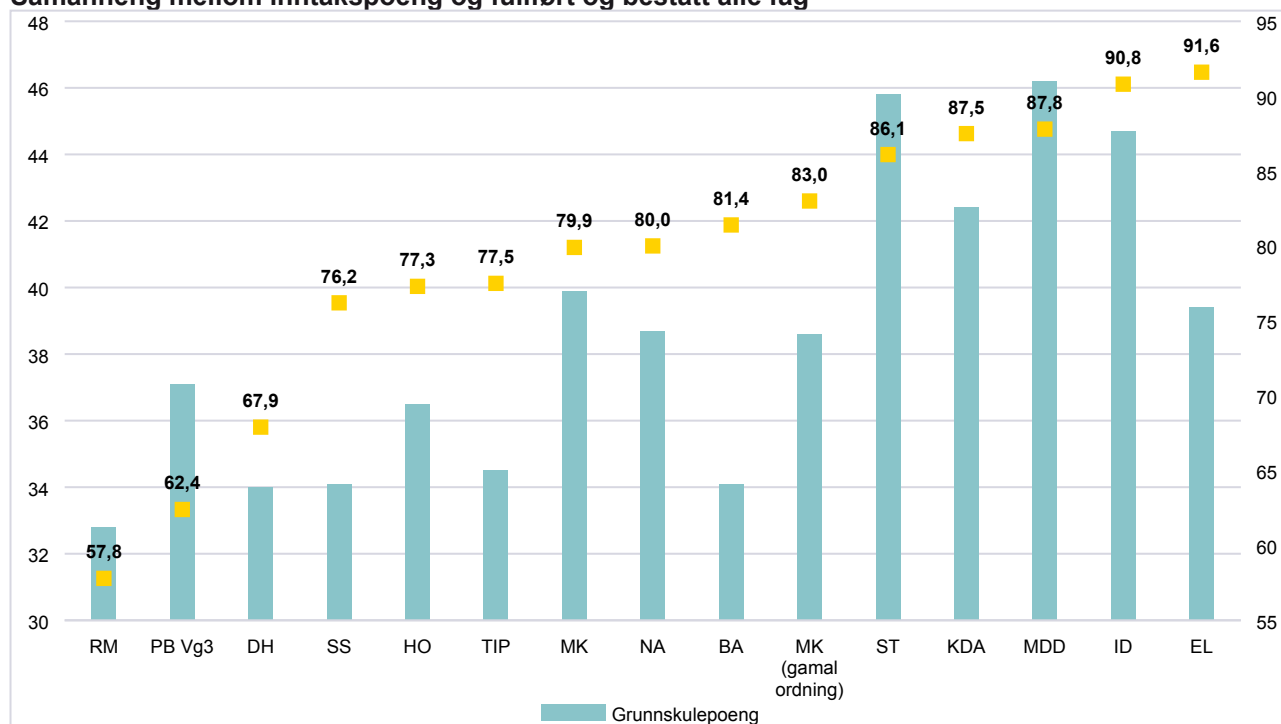
Vidare er det slik at det er svært ulik fordeling av elevar med høg eller låg kompetanse mellom dei ulike utdanningsretningane. Dette er hovudårsaka til den relativt store skilnaden mellom dei studieførebuande og yrkesfaglege utdanningane når det gjeld tal på sluttarar, gjennomføring og oppnådde karakterar.

	0,1-25	25-30	30-35	35-40	40-45	45-50	50-55	55-60	>=60	Ukjent
Studieførebuande	0 %	1 %	4 %	11 %	25 %	29 %	21 %	6 %	0 %	3 %
Påbygg	2 %	8 %	22 %	25 %	19 %	11 %	7 %	2 %	0 %	5 %
Yrkesfag	5 %	12 %	24 %	24 %	17 %	8 %	3 %	1 %	0 %	5 %
Gjennomsnitt	2 %	6 %	14 %	18 %	21 %	19 %	12 %	3 %	0 %	4 %

Tabell 7: Karakterpoengsum frå grunnskulen 2016/17. Hjernene og Hjertet.

På yrkesfag har til dømes 41 % av elevane under 35 grunnskulepoeng. Tilsvarande del for studieførebuande er 5 %. Denne ulikskapen ser ein gjennom heile karakterfordelinga, og er ein medverkande årsak til at gjennomføringsgraden er så ulik mellom utdanningsretningane.

Samanheng mellom inntakspoeng og fullført og bestått alle fag

Figur 5: Samanheng mellom inntakspoeng og fullført og bestått. Hjernene og Hjertet.

Grafen viser forholdet mellom inntakspoeng og grad av fullføring for kvart utdanningsprogram. Blå søyle viser inntakspoeng og gult punkt viser prosentvis kor mange i dei ulike utdanningsprogramma som fullførte og bestod alle faga sine skuleåret 2016/17. Sjølv om det er ein sterk samanheng mellom grunnskulepoeng og grad av fullføring, er det likevel verdt å merke seg at nokre utdanningsprogram gjer det «betre enn forventa», då særskilt Elektrofag. Vidare har BA og TIP ein fullføringsprosent som er ein god del høgare enn DH, samtidig som dei samla grunnskulepoenga er dei same for begge utdanningsprogramma.

Utdanningsspeilet 2016 peikar på at elevar med svake resultat frå grunnskulen ser ut til å ha best føresetnader for å lukkast i utdanningsprogram med ei velfungerande og godt forankra lærlingordning, som t.d. BA, EL og TIP. Sjølv om desse tala berre viser del prosent fullført og bestått alle fag i skuleåret, kan grafen likevel fungere som ein indikator på at fag med godt forankra lærlingordningar gir seg utslag også i skulen.

Sluttarar i løpet av skuleåret

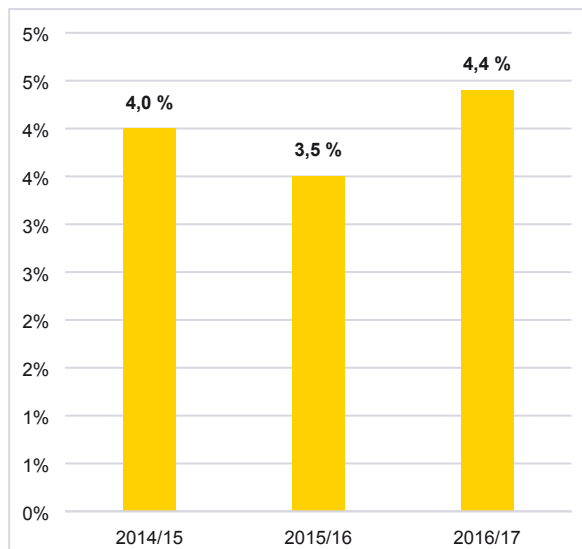
(Side 4 og 5 i dette notatet erstattar side 20 og første avsnitt side 21 i Kvalitetsmeldinga vidaregåande opplæring 2016/17)

Skuleåret 2016/17 var det 4,4 % kritiske sluttarar i HFK. Dette utgjer 696 elevar, og representerer ein auke på 153 elevar, tilsvarande 0,9 prosentpoeng, sidan førre skuleår.

Avbrotsårsaker²

Som tidlegare står *personlege årsaker, stort fråvær og anna årsak* for om lag 75 % av sluttårsakene.

Sluttårsaka «stort fråvær» sto for omlag 22 %, medan det var høvesvis 23 % og 27 % i 2015/16 og 2014/15. Det er få endringar dei tre siste åra når det gjeld årsakene til at elevane sluttar. Det totale talet på kritiske sluttarar har likevel auka, frå 543 elevar til 696. Den største delen av sluttarane er på Vg1, medan det er omlag like stor prosentdel elevar som sluttar på Vg2 som på Vg3.

Figur 6: Prosent sluttarar 2016/17. Hjernene og Hjertet.

Det er ein reell auke i dei fleste sluttkategoriene, og tyngdepunktet gjeld framleis på kategoriene *personlege årsaker, stort fråvær og anna fråfallsårsak*.

Med utgangspunkt i resultat frå dei siste åra er det ikkje mogleg å seie om ny fråværsregel har ført til fleire sluttarar. Den prosentvise fordelinga av sluttarar pga. høgt fråvær har gått ned dei siste tre åra.

På bakgrunn av at ein stor del av sluttarane er registrerte under kategorien «anna fråfallsårsak/ukjent», bad fylkesdirektør opplæring i 2016/17 skulane rapportere særleg på desse tala.

Av dei skulane som har brukt denne kodinga gir mange uttrykk for at bak denne kategorien ligg det elevar som slutta på grunn av samansette årsaker, utan at dei spesifiserer konkrete årsaker vidare. Det er nærliggande å tru at det ikkje har vore mogleg å velje éi sluttårsak åleine. Andre skular beskriv at det er helseårsaker og personlege utfordringar som ligg bak.

Ei anna viktig forklaring til kva som ligg bak denne kategorien er at skulen ikkje har lukkast å oppnå kontakt med eleven. Det kan vere at dei aldri reelt sett blei elev ved skulen, eller at eleven ikkje har respondert når skulen tok kontakt, og at det ikkje har vore mogleg å gjennomføre avklaringsamtale.

Det er viktig å ikkje sjå seg blind på sjølve sluttkategoriene, då årsaker til at elevar vel å avbryte opplæringa gjerne har fleire årsaker. Det er til dømes ikkje lett å seie kva som kjem først av feilval, låg motivasjon, fråvær og personlege utfordringar.

Masteroppgåva «En opplæring for alle? - En litteraturstudie om elevers begrunnelse til frafall i videregående opplæring»³, stadfestar også at årsakene til at elevar vel å avbryte opplæringa utgjer eit samansett bilete, der fleire faktorar påverkar valet – dei opptre i forbindelse med kvarandre og kan dermed bidra til å forklare og forsterke kvarandre. Vidare seier oppgåva at psykiske vanskar var ein sentral årsak til ungdomane sine grunnvingar til fråfall.

Sluttårsak	2014/15	2015/16	2016/17
Annan årsak/ikkje oppgitt	100	120	156
Personlege årsaker	160	161	211
Stort fråvær	170	127	154
Feilval	77	66	73
Skulelei/motivasjon	53	29	43
Begynt på annan skule	25	17	27
Flytta	26	17	11
Ikkje møtt	1	2	6
Bytta kurs på same skule	2	2	5
Slutta, skal begynne i lære	4	2	8
Fagvanskar	2	0	1
Lang reiseveg	1	0	1
Totalt	621	543	696

Tabell 14: Tal kritiske sluttarar siste tre skuleår. Hjernene og Hjertet

² På grunn av dubletthandtering av historiske data er sluttartala noko avvikande frå førre rapport. Årsakene «begynt på annan skule», «bytta kurs på same skule» og «flytta» er anten feilføring frå skulane eller så har elevane ikkje begynt på det tilbodet dei skulle, og var i alle høve ikkje registrert i opplæring.

³ [En opplæring for alle? En litteraturstudie om elevers begrunnelse til frafall i videregående opplæring.](#)

I NIFU-rapporten *Å redusere bortvalg – bare skolens ansvar?*⁴ finn forskarane brei støtte for at årsakene til at elevane avbryt opplæringa i mange og i varierende grad gjeld ungdomane si psykiske helse. Dei skriv vidare at skuleslutting kan vere eit resultat av akkumulerte problem over lang tid, der også psykisk helse blir eit spørsmål.

⁴ *Å redusere bortvalg – bare skolens ansvar? En undersøkelse av bortvalg ved de videregående skolene i Akershus fylkeskommune skoleåret 2010-2011. Rapport 6/2012.*

Vedlegg 1 Fullført og bestått i Hordaland per skule. (Side 6 i dette notatet erstattar side 59 i Kvalitetsmeldinga vidaregåande opplæring 2016/17)

	Fullført og bestått	Fullført men ikkje bestått	Manglar grunnlag	Alternativ opplæringsplan	Held på med utdanninga	Slutta
Amalie Skram vidaregåande skole	92,3%	0,9%	3,0%	0,0%	1,2%	2,5%
Arna vidaregåande skule	83,0%	3,6%	6,5%	0,0%	0,7%	6,2%
Askøy vidaregåande skole	80,1%	7,9%	7,1%	0,0%	0,8%	4,1%
Austevoll vidaregåande skule	89,4%	3,5%	0,0%	0,0%	0,7%	6,3%
Austrheim vidaregåande skule	71,8%	7,5%	6,7%	1,6%	7,1%	5,5%
Bergen Maritime vidaregåande skole	88,4%	3,7%	2,2%	0,0%	0,4%	5,2%
Bergen katedralskole	76,5%	1,8%	3,3%	0,0%	10,6%	7,8%
Bømlo vidaregåande skule	86,3%	6,8%	2,1%	0,0%	1,7%	3,1%
Etne vidaregåande skule	88,6%	4,5%	0,0%	0,0%	2,3%	4,5%
Fitjar vidaregåande skule	78,0%	6,9%	3,7%	0,8%	2,0%	8,5%
Fusa vidaregåande skule	75,3%	11,0%	2,7%	0,0%	7,6%	3,4%
Fyllingsdalen vidaregåande skole	72,5%	7,6%	10,4%	0,0%	2,4%	7,1%
Hjeltnes vidaregåande skule	83,3%	8,3%	0,0%	0,0%	0,0%	8,3%
Knarvik vidaregåande skule	89,3%	3,7%	2,3%	0,2%	1,7%	2,8%
Kvinnherad vidaregåande skule	84,4%	7,3%	4,3%	0,0%	0,3%	3,8%
Laksevåg vidaregåande skole	73,3%	9,0%	8,3%	0,0%	1,7%	7,7%
Langhaugen vidaregåande skole	93,2%	1,1%	3,5%	0,0%	0,0%	2,1%
Nordahl Grieg vidaregåande skole	84,6%	5,4%	5,6%	0,4%	1,8%	2,2%
Norheimsund vidaregåande skule	80,7%	12,5%	1,1%	0,0%	0,0%	5,7%
Odda vidaregåande skule	84,7%	6,4%	3,4%	0,0%	1,7%	3,7%
Olsvikåsen vidaregåande skole	84,3%	4,7%	2,1%	0,0%	3,9%	5,0%
Os gymnas	86,9%	5,2%	4,4%	0,0%	0,0%	3,6%
Os vidaregåande skule	84,5%	6,7%	2,3%	0,2%	2,1%	4,2%
Osterøy vidaregåande skule	84,8%	2,3%	2,3%	1,2%	4,1%	5,3%
Rogne vidaregåande skule	95,2%	1,6%	1,6%	1,6%	0,0%	0,0%
Rubbestadnes vidaregåande skule	91,6%	4,9%	1,4%	0,0%	0,0%	2,1%
Sandsli vidaregåande skole	84,9%	5,4%	5,4%	0,0%	0,7%	3,6%
Slåtthaug vidaregåande skole	81,1%	5,7%	4,5%	0,2%	2,0%	6,5%
Sotra vidaregåande skule	78,5%	9,5%	4,7%	0,0%	1,3%	6,0%
Stend vidaregåande skule	84,2%	2,7%	7,1%	0,0%	1,8%	4,1%
Stord vidaregåande skule	85,7%	4,9%	5,4%	0,0%	1,0%	2,9%
Tertnes vidaregåande skole	80,4%	6,9%	5,5%	0,0%	2,4%	4,8%
U. Pihl vidaregåande skole	75,7%	12,3%	7,3%	0,0%	2,0%	2,7%
Voss Husflidskule	81,1%	0,0%	5,4%	0,0%	2,7%	10,8%
Voss gymnas	88,1%	3,9%	1,8%	0,0%	3,3%	3,0%
Voss vidaregåande skule	76,8%	5,1%	5,3%	0,0%	5,3%	7,4%
Årstad vidaregåande skole	58,8%	6,6%	18,5%	0,0%	4,9%	11,1%
Åsane vidaregåande skule	64,4%	10,9%	9,8%	0,3%	2,8%	11,9%
Øystese gymnas	92,9%	5,3%	0,6%	0,0%	0,0%	1,2%
Total, 2016-17	81,8%	5,6%	5,2%	0,1%	2,3%	4,9%